

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Č. j.: 141 502/98-01139
Signatura: bn1xs101

Inspektorát č 14
Okresní pracoviště Bruntál

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola / školské zařízení: Základní škola Horní Benešov, Školní 338, PSČ 793 12

IZO: 102008396

Ředitel školy / zařízení: Mgr. Helena Smržová

Zřizovatel: Město Horní Benešov

Příslušný školský úřad: ŠÚ Bruntál

Termín inspekce: 11. - 12. listopadu 1998

Inspektoři: Mgr. Ivan Tuček

Předmět inspekce: Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (zákona č. 139/1995 Sb.): Podmínky a průběh vzdělávání

Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá: Rozvrh hodin, řád školy, záznamy z inspekční činnosti, výroční zpráva školy, třídní knihy, přehledy výchovně vzdělávací práce ŠD, katalogové listy žáků, dokumentace k integrovaným žákům

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1. Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Škola je umístěna v klidové zóně města. K dispozici jsou čtyři budovy, které jsou umístěny v okruhu asi tři sta metrů, a tělovýchovné haly vzdálené pět set metrů od budov školy.

V hlavní budově jsou umístěny dvě páté třídy, všech deset kmenových tříd druhého stupně a odborná učebna fyziky a chemie. Tato se v současné době využívá jako kmenová třída z důvodu opravy jedné učebny. Dále je zde odpovídající množství kabinetů, žákovská knihovna, místnost ředitelství školy, sborovna, malá tělocvična, šatny a hygienická zařízení. Velkosti místností a jejich vybavení odpovídá potřebám k plnění zvoleného vzdělávacího programu. Na tuto budovu navazuje sportovní hřiště a velká školní zahrada, která je využívána k výuce pěstitelských prací.

V druhé budově jsou umístěny zbývající třídy prvního stupně se sborovnou a odpovídajícím zázemím. Učebny jsou prostorné, dostatečně vybavené a esteticky upravené. Komunikační prostory umožňují dostatečně volný pohyb žáků. Prostředí této budovy je velmi příjemné. Část vnější fasády vyžaduje generální opravu.

Ve třetí budově, která taktéž vyžaduje vnější opravy, je dostatečně velká třída, kabinet a pracovna učitele, šatny a sociální zařízení. Tyto místnosti využívá speciální třída (devět žáků 2., 3. a 6. ročníku). Prostory jsou dostatečně velké, vybavené odpovídajícím nábytkem a pomůckami. Rozmístění pracovních míst umožňuje individuální práci vyučujícího se žáky.

Dále jsou v této budově školní dílny a strojovna se skladem materiálu. Pracovní místa umožňují volný pohyb žáků s ohledem na jejich bezpečnost. Pracovní nářadí vyžaduje průběžnou údržbu a některé i postupnou obnovu.

Čtvrtá budova byla nově postavena a uvedena do provozu před třemi roky. Je zde moderně zařízená školní kuchyně s jídelnou a prostory školní družiny. Místnosti jsou velké a dobře vybavené. Celkový dojem je však strohý, chybí zde provedení estetické výzdoby.

Škola je vybavena dostatečným množstvím učebnic, učebních textů a pomůcek. Svazky v žákovské knihovně jsou využívány ve výuce a je zavedená i pravidelná půjčovná doba pro žáky. Didaktické techniky je dostatečné množství a je funkčně rozmístěna. Ve škole je pouze jeden počítač, který slouží k administrativním pracím.

Celkově lze hodnotit materiálně technické podmínky jako standardní.

2. Hodnocení psychohygienických podmínek

Rozvrh hodin respektuje psychohygienické potřeby žáků a pedagogických pracovníků. Je sestaven v souladu s § 9 odst. 1 - 3 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole.

Pracovní místa odpovídají antropometrickým požadavkům. Výzdoba prostor školy je estetická, převažují práce žáků. Je nutné provést výzdobu nově postavené budovy. Tepelné a světelné podmínky jsou dobré.

Pitný režim škola zajišťuje pro žáky prvního stupně a speciální třídu.

Psychohygienické podmínky školy jsou na běžné úrovni.

3. Hodnocení kvality vyučování a úrovně vzdělávání

Škola pracuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 a ve speciální třídě podle vzdělávacího programu čj. 22 980/97-22. Hodnocení vychází ze šesti provedených kontrolních hospitací. Bylo sledováno naplňování zvolených učebních plánů a jim odpovídajících učebních osnov. Byla posuzována činnost učitelů z pohledu naplňování stanovených cílů a činnost žáků z hlediska znalostí, dovedností, osobních postojů, schopností aplikace aj. Rovněž byly sledovány podmínky výchovně vzdělávací práce, vztahy mezi učitelem a žáky, zpětná vazba, využívání pomůcek atd.

Matematika

Hospitováno bylo ve čtyřech vyučovacích hodinách, a to ve III. A, V. A, VII. A a IX. B třídě. Všichni vyučující mají předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilost.

Ve všech navštívených hodinách byla probíraná látka v souladu s osnovami příslušných ročníků a časově tematickými plány, souhlasila se zápisy v třídních knihách. Její obsah, rozsah a náročnost odpovídal věku žáků. Hodina u mladších žáků byla vedena hravou formou s řadou hádanek se zaměřením na logické uvažování. Bylo zde využito

názorných pomůcek a zadávané příklady byly aplikovány do denního života. Výrazná diferenciacie zadávaných úkolů podle schopností žáků byla uplatněna v jedné hodině na druhém stupni školy. Ve zbývající hodině převažoval frontální způsob výuky. Vyučující se řídili písemnými přípravami. Hodnocení probíhalo slovní formou i klasifikací. Ve všech hodinách byl splněn stanovený cíl, znalosti žáků byly na odpovídající úrovni.

V jedné vyučovací hodině byla psána čtvrtletní písemná práce. Úkoly souhlasily s probranou učební látkou. Zadání některých příkladů nemělo rozvíjející a prohlubující charakter, jednalo se spíše o kvantitu vyřešených úkolů. Projevilo se také nedostatečné procvičení poslední probírané látky. V celkovém hodnocení žáci dosáhli spíše podprůměrného výsledku.

Při kontrole předložených písemných prací z matematiky bylo zjištěno, že jsou řádně vyhodnocovány, je prováděna analýza a přijímána opatření k další výuce.

Ve všech vyučovacích hodinách byla dodržována odborná terminologie. Ústní projev žáků odpovídal jejich věku. Bylo dbáno na přesné formulace. Domácí úkoly jsou zadávány v přiměřeném rozsahu. Sešity jsou pravidelně kontrolovány a práce žáků opravovány.

Na základě uvedených skutečností lze hodnotit výuku matematiky jako standardní.

Prvouka

Jedna navštívená hodina v II. B třídě byla vyučována vyučující bez předepsané odborné a pedagogické způsobilosti (v současné době studuje 3. ročník Pdf - aprobace pro I. stupeň).

Probíraná látka byla v souladu s osnovami, časově tematickými plány a zápisy v třídní knize. Vyučující se řídila písemnými přípravami. Při opakování i výkladu nové látky bylo využito pomůcek.

Frontální způsob výuky s nízkým výkonem vyučující se odrazil v malé motivaci žáků. Projevovala se nekázní a nesoustředěním. Nebylo využito vlastních praktických zkušeností žáků z denního života. Časové rozvržení vyučovací hodiny nebylo optimální. Chybělo závěrečné opakování, shrnutí a zhodnocení vyučovací hodiny. Efektivita hodiny byla velmi nízká.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem byla hodina hodnocena jako podprůměrná.

Vlastivěda

Vlastivědu v V. A třídě vyučuje pí vychovatelka, která je absolventkou SPgŠ, nemá tedy předepsanou odbornou způsobilost.

Probíraná látka byla v souladu s osnovami, časově tematickými plány a zápisy v třídní knize. Vyučující se řídila písemnými přípravami. Při výuce bylo využito nástěnné mapy a žákovských map.

Hodina byla zaměřena na opakování probrané látky. Někteří žáci byli klasifikováni. Celkové pojetí se blížilo více zeměpisu - orientace na mapě, významný průmysl daného místa. Chybělo výraznější utváření hodnotových postojů k tradicím, zvyklostem, významným obdobím našeho národa atd.

Žáci pracovali ve vyučovací hodině velmi aktivně. Jejich orientační dovednosti při práci s mapou byly velmi dobré. Ústní a grafický projev je na odpovídající úrovni.

Vyučovací hodina byla hodnocena jako průměrná.

Úroveň znalostí sleduje škola pravidelným zadáváním srovnávacích testů KALIBRO v pátém a devátém ročníku v předmětech český jazyk, německý jazyk, matematika, humanitní základ a přírodovědný základ. Ve všech těchto oblastech jsou výsledky na úrovni celostátního průměru srovnatelných škol.

Vedení školy provádí velmi intenzivně hospitační činnost, ze které jsou pořizovány písemné záznamy a přijímána potřebná opatření.

Vyučující sledují průběžně úroveň znalostí formou verbálního a písemného zkoušení. Vztahy mezi vyučujícími a žáky byly ve všech navštívených hodinách velmi vstřícné.

Oblast kvality vyučování a úrovně vzdělávání je hodnocena jako standardní.

4. Hodnocení podmínek a výsledků formativního působení na žáky

Pravidla chování a jednání žáků jsou deklarována v řádu školy, který je zpracován ve smyslu § 15 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/91 Sb., o základní škole. Nenásilnou formou jsou zde zpracována práva žáků vycházející z Úmluvy o právech dítěte.

Pestrá nabídka volitelných a nepovinných předmětů, zájmových kroužků a akcí pořádaných školou vytváří prostor a podmínky pro individuální rozvoj žáků. Ti mají možnost vyjádřit se k problematice školy a prezentovat osobní přání a problémy i prostřednictvím schránky důvěry. Odpovědi jsou předávány učiteli buď při osobním jednání nebo ve vyučovacích hodinách občanské a rodinné výchovy. K zajištění bližšího kontaktu mezi žáky a vedením školy přispívají pravidelná setkání zástupce ředitele se zástupci tříd.

Učitelé poskytují žákům pomoc a radu a jsou jimi důsledně vedeni k dodržování pravidel mezilidských vztahů.

Dle sdělení ředitelky školy se negativní jevy v chování žáků vyskytují pouze ojediněle.

Tuto oblast lze hodnotit jako nadprůměrnou.

5. Hodnocení výchovného poradenství

Funkci výchovného poradce vykonává učitelka s dlouhodobou učitelskou praxí. Neabsolvovala však postgraduální studium výchovného poradenství.

Činnost výchovné poradkyně je realizována na základě písemně zpracovaného ročního plánu výchovného poradenství i na základě jednotlivých aktuálních úkolů během školního roku.

Výchovná poradkyně vykonává zejména následující činnosti:

- spolupracuje s rodiči v rámci stanovených konzultačních hodin, třídních schůzek a individuálních pohovorů,
- spolupracuje s třídními učiteli,
- provádí informační činnost k volbě dalšího studia či jiné formy přípravy na budoucí povolání žáků,
- eviduje vycházející žáky a žáky s vývojovými poruchami učení,
- spolupracuje s pracovníky PPP, dětskou lékařkou a středními školami.

Vykazování a evidence integrovaných žáků je vedena ve smyslu Pokynu MŠMT ČR čj. 16 138/98-24. U všech těchto žáků jsou zpracovány individuální plány, reedukace je zajištěna formou individuální výuky učitelkou proškolenou k výuce žáků s vývojovými poruchami učení.

Písemná dokumentace k uvedené problematice má velmi dobrou informační hodnotu a administrativní úroveň. Dokumentace o žácích je zajištěna před zneužitím.

Na škole je zřízena funkce protidrogového koordinátora, kterou vykonává začínající učitelka. Výchovná poradkyně ji poskytuje radu a pomoc.

Systém výchovného poradenství na škole lze hodnotit jako nadprůměrný.

6. Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

Z předložené dokumentace je zřejmé, že škola podporuje mimoškolní aktivita žáků a dovede je ocenit. Zřetelná je především úspěšná prezentace školy zejména ve sportovních soutěžích, kde se žáci umísťují na předních místech. Zapojují se i do naukových soutěží, zde však nedosahují výraznějších úspěchů.

Škola vytváří i příznivé podmínky pro uplatňování sounáležitosti. Podporuje ji organizováním a účastí na společenských akcích (školní akademie, divadelní představení pro rodiče a veřejnost, besídky, vítání jara, vystoupení pro důchodce, vítání občánků atd.).

Významnou roli sehrává dlouhodobá družba se školou v německém Göllingenu, v rámci níž jsou pořádány výměnné akce žáků a pedagogických pracovníků.

Žáci mají možnost v rámci nepovinných předmětů navštěvovat sportovní hry (pět skupin) a zájmovou tělesnou výchovu a čtyři zájmové kroužky (zdravotnický, přírodovědný, taneční, atletický).

Úroveň dalších aktivit školy lze hodnotit jako nadprůměrnou.

7. Hodnocení činnosti školských zařízení

Školní družina

Při škole jsou dvě oddělení školní družiny, jež vedou vychovatelky s předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilostí a jedno oddělení pro žáky speciální třídy, kde je vychovatelka bez pedagogické způsobilosti (neabsolvovala studium speciální pedagogiky).

Provoz zajištěný od 6:00 hod. do 15:00 hod. vychází vstříc potřebám rodičů.

Východiskem pro činnost je celoroční plán, který je zaměřen na hlavní úkoly v jednotlivých měsících. Tyto úkoly jsou rozpracovávány do týdenních plánů. Činnost je hlavně zaměřena na odpočinkovou, rekreační a zájmovou činnost. U žáků je podporován rozvoj individuálních potřeb a zájmů, spolupráce a ohleduplnost. U speciální třídy se prolínají prvky sebezvzdělání pro všechny oblasti života a příprava na vyučování.

Místnosti pro činnost jsou dostatečně prostorné, vybavené odpovídajícím zařízením umožňujícím sebeobsluhu žáků. K dispozici je dostatečné množství hraček, her a spotřebního materiálu.

Školní družina vede předepsanou dokumentaci. Při její kontrole nebyly zjištěny nedostatky.

Činnost školní družiny lze charakterizovat jako standardní.

Školní jídelna

Školní kuchyně s jídelnou jsou umístěny v nově postavené budově. Mají moderní vybavení. Kapacita umožňuje stravování všech zájemců z řad žáků a zaměstnanců školy. V současné době je využívá asi 43 % žáků. Je zde realizováno i stravování veřejnosti.

Vybavení a provoz školní jídelny je spíše nadprůměrný.

ZÁVĚRY

Na základě zjištěných a uvedených skutečností lze hodnotit sledovanou oblast *podmínky a průběh vzdělávání* jako **spíše nadprůměrnou**.

V Bruntále dne 17. listopadu 1998

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu Mgr. Ivan Tuček v. r.

Přílohy: -----

Inspekční zprávu jsem převzala dne 20. 11. 1998

razítko

Podpis ředitelky školy Mgr. Helena Smržová v.r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo č.j. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Město Horní Benešov	24. 11. 1998	141 537/98-011139

Školský úřad: Bruntál	30. 11. 1998	141 550/98-011139
-----------------------	--------------	-------------------